

Neljäpäev, 10. oktoober 2013

P7_TA(2013)0418

Kinnipeetavate väidetav transport ja ebaseaduslik kinnipidamine Euroopa riikides Luure Keskagentuuri (LKA) poolt**Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2013. aasta resolutsioon vangide väidetava transpordi ja ebaseadusliku kinnipidamise kohta Euroopa riikides Luure Keskagentuuri poolt (2013/2702(RSP))**

(2016/C 181/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Inimõiguste Kohtu 13. detsembri 2012. aasta otsust, milles leiti, et endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik rikkus Khaled el-Masri erakorralise üleviimisega äärmiselt tõsiselt Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (artikleid 3, 5, 8 ja 13),
- võttes arvesse Euroopa Inimõiguste Kohtu pooleliolevaid kohtuasju al-Nashiri vs. Poola, Abu Zubaydah vs. Leedu, Abu Zubaydah vs. Poola ning Nasr ja Ghali vs. Itaalia; võttes arvesse hr al-Nashiri poolt 2012. aasta augustis Rumeenia vastu esitatud hagi ning HRMI (Inimõiguste Seire Instituut – Human Rights Monitoring Institute) ja OSJI (Avatud Ühiskonna Õiglusalgatus – Open Society Justice Initiative) poolt 2012. aasta detsembris teabe saamise ja tõhusa õiguskaitse kasutamise õiguse rikkumise eest Leedu vastu esitatud hagi,
- võttes arvesse Itaalia ülemkohtu otsust 2012. aasta septembrist jätta kehtima kohtuotsus, millega mõisteti 2003. aastal toimunud Abu Omari röövimisega seoses süüdi 23 USA kodanikku, sh endine Luure Keskagentuuri (LKA) Milano osakonna juhataja Robert Seldon Lady, kellele mõisteti üheksa aasta pikkune vanglakaristus,
- võttes arvesse Milano apellatsioonikohtu otsust 2013. aasta veebruarist, millega mõisteti kuue kuni seitsme aasta pikkused vanglakaristused veel kolmele LKA töötajale⁽¹⁾, kelle puhul kehtis varem diplomaatiline puutumatus; võttes arvesse sama kohtu otsust määrata kümne aasta pikkune vanglakaristus Itaalia sõjalise luure- ja julgeolekuteenistuse (SISMI) endisele juhile Nicolò Pollarile, üheksa aasta pikkune vanglakaristus SISMI juhi endisele asetäitjale Marco Mancinile ning kuue aasta pikkused vanglakaristused kolmele SISMI töötajale,
- võttes arvesse Itaalia presidendi 5. aprilli 2013. aasta otsust anda armu Itaalias süüdi mõistetud Ameerika Ühendriikide kolonelile Joseph Romanole, kes osales Itaalias toime pandud Abu Omari röövimises,
- võttes arvesse oma 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni kinnipeetavate väidetava transpordi ja ebaseadusliku kinnipidamise kohta Euroopa riikides Luure Keskagentuuri (LKA) poolt ning Euroopa Parlamendi LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise uurimise ajutise komisjoni raporti järeelmeetmete kohta⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni poolt raportöörile edastatud dokumente, sh 2013. aasta märtsis kõigile liikmesriikidele ühiselt adresseeritud kirju, millele vastasid ainult mõned liikmesriigid (Soome, Ungari, Hispaania ja Leedu),
- võttes arvesse oma resolutsioone Guantánamo kohta, millest viimane on 23. mai 2013. aasta resolutsioon Guantánamo ning sealsete vangide näljastreigi kohta⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 12. detsembri 2012. aasta resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2010–2011)⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioonist (Eurocontrol) saadud lennuandmeid kuni 2012. aasta septembrini,

⁽¹⁾ Sh endine LKA Rooma osakonna juhataja Jeffrey W. Castelli.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0309.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0231.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0500.

Neljapäev, 10. oktoober 2013

- võttes arvesse raportööri 2013. aasta aprillis Aafrika ja Madagaskari lennuohutusametile (ASECNA) saadetud ettepanekut teha lennuandmete avalikustamisel koostööd ning 2013. aasta juunis sellele saadud positiivset vastust,
 - võttes arvesse 6. ja 7. juunil 2013. aastal Luxembourgis toimunud nõukogu kohtumisel vastu võetud järeldusi, milles käsitletakse põhiõigusi ja õigusriigi põhimõtteid ning komisjoni 2012. aasta aruannet Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaldamise kohta,
 - võttes arvesse Stockholmi programmi 2010–2014 („Avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitse”),
 - võttes arvesse arvukaid meediakajastusi ja uuriva ajakirjanduse tööd, eelkõige (aga mitte ainult) 2013. aasta aprillis Rumeenia telekanalis Antena 1 edastatud uurimistulemusi,
 - võttes arvesse eelkõige organisatsioonide Interights, Redress ja Reprieve uuringuid ning pärast Euroopa Parlamendi eelnimetatud 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni vastuvõtmist koostatud sõltumatute uurijate, kodanikuühiskonna organisatsioonide ning riiklike ja rahvusvaheliste vabaihenduste aruandeid, eelkõige organisatsiooni Open Society Justice Initiative aruannet „Globalising Torture: CIA Secret Detention and Extraordinary Rendition” (veebruar 2013), sõltumatut uuringut, mille viis USAs läbi mõlema partei esindajaid koondav rakkerühm Constitution Project’s Task Force on Detainee Treatment (aprill 2013), Suurbritannia akadeemilisel veebisaidil The Rendition Project 2013. aasta mais avaldatud vangide transpordiks kasutatud lendude andmebaasi, Amnesty Internationali aruannet „Unlock the truth: Poland’s involvement in CIA secret detention” (juuni 2013) ning organisatsiooni Human Rights Watch kirja Leedu ametiasutustele (juuni 2013),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning väliskomisjoni esitatud küsimusi (O-000079/2013 – B7-0215/2013 ja O-000080/2013 – B7-0216/2013),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et põhiõiguste austamine on eduka terrorismivastase poliitika oluline osa;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament on mõistnud hukka USA LKA juhitud vangide üleviimise ja salajase kinnipidamise programmid, millega seonduvad arvukad inimõiguste rikkumised, sh ebaseaduslik ja meelevaldne kinnipidamine, piinamine ja muu väärkohtlemine, mittetagasisaatmise põhimõtte rikkumine ning sunniviisilised kadumised, mida LKA sooritas Euroopa õhuruumi ja territooriumi kasutades; arvestades, et parlament on korduvalt nõudnud, et liikmesriikide valitsuste ja ametiasutuste koostööd LKA programmidega tuleb täies mahus uurida;
- C. arvestades, et Euroopa Parlament kohustus jätkama ajutiselt komisjonilt saadud mandaadi täitmist vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklitele 2, 6 ja 7 ning tegi oma asjaomastele komisjonidele ülesandeks võtta kõnealune küsimus parlamendi täiskogu istungjärgul uuesti arutusele üks aasta pärast 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni vastuvõtmist, kuna peab väga oluliseks hinnata parlamendi soovitude rakendamise ulatust;
- D. arvestades, et aruandluskohustus üleviimise küsimustes on äärmiselt oluline, et nii ELi sise- kui ka välispoliitikas tulemuslikult kaitsta ja edendada inimõigusi ning tagada seaduspärane, tulemuslik ja õigusriigi põhimõtetest lähtuv julgeolekupoliitika; arvestades, et ELi institutsioonid alustasid hiljuti arutelu selle üle, kuidas EL saaks paremini kaitsta ja edendada põhiõigusi ja õigusriigi põhimõtteid;
- E. arvestades, et ei nõukogu ega komisjon ei ole Euroopa Parlamendi soovitudele mingeid sisulisi vastuseid andnud;

Neljapäev, 10. oktoober 2013

- F. arvestades, et Leedu ametiasutused on korranud oma lubadust taasalustada uute asjaolude ilmnemisel Leedu LKA programmis osalemise küsimuses kriminaaluurimist, kuid ei ole seda siiani teinud; arvestades, et Abu Zubaydah' kohtuasjas Euroopa Inimõiguste Kohtule esitatud Leedu ametiasutuste märkustest nähtus, et nende uurimistes esines ränki vajakajäämisi ning et nad ei mõista uute andmete tähendust; arvestades, et Leedu on 2013. aasta teisel poolel Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik; arvestades, et 13. septembril 2013 esitati Leedu peaprokurörile kaebus nõudmisega uurida väiteid, mille kohaselt praegu Guantánamo Bays sõjaväekohtu all olev Mustafa al-Hawsawi toodi LKA juhitud programmi raames ebaseaduslikult üle Leedusse, kus teda salaja kinni peeti ja piinati;
- G. arvestades, et 2013. aasta aprillis telekanalis Antena 1 edastatud põhjaliku uurimistöö tulemused heitsid täiendavat valgust Rumeenia keskele rollile vanglate võrgustikus; arvestades, et endine riikliku julgeoleku nõunik Ioan Talpeș on väitnud, et Rumeenia toetas LKA-d logistiliselt; arvestades, et endine Rumeenia Senati liige on tunnistanud parlamendis toimunud eelmise uurimise piiratust ning nõudnud, et prokuratuur alustaks kohtumenetlust;
- H. arvestades, et 11. juunil 2013. aastal esitati Poola prokuratuurile taotlus tunnistada kolmas isik, Jeemeni kodanik Walid Mohammed Bin Attash ametlikult ohvriks, sest 2003. aastal vahistati ta ebaseaduslikult Pakistanis, peeti 2003. aasta juunist kuni septembrini kinni Poola salajas vanglas ning seejärel viidi üle Guantánamosse, kus ta viibib praegugi; arvestades, et Poola prokuratuur on pikendanud käimasolevat kriminaaluurimist 2013. aasta oktoobrini;
- I. arvestades, et Ühendkuningriigi ametivõimud teevad menetluslikke takistusi tsiviilhagile, mille esitas Ühendkuningriigis Liibüa kodanik Abdel Hakim Belhadj, keda väidetavalt LKA Ühendkuningriigi toetusel Liibüas piinas, ning on väljendanud kavatsust taotleda tõendite arutamist kinnisel istungil;
- J. arvestades, et Itaalia väljastas 2012. aasta detsembris rahvusvahelise vahistamismääruse Robert Seldon Lady vastu, kes vahistati 2013. aasta juulis Panamas; arvestades, et Panama ei aktsepteerinud Itaalia väljaandmistootlust ning Robert Seldon Lady saadeti 2013. aasta juulis tagasi Ameerika Ühendriikidesse; arvestades, et 5. aprillil 2013. aastal andis Itaalia president armu USA kolonelile Joseph Romanole, kelle Itaalia kohus oli süüdi mõistnud Abu Omari röövimise eest Itaalias;
- K. arvestades, et 2012. aasta novembris alustas Soome parlamendi ombudsman uurimist Soome territooriumi, õhuruumi ja lennuandmete süsteemide kasutamise kohta LKA juhitud vangide üleviimisprogrammis, saatis üksikasjalikud kirjalikud teabenõuded 15 valitsusasutusele ja palus Leedu ametivõimudelt konkreetset teavet asjaomaste lendude kohta;
- L. arvestades, et Taani poolt 2012. aasta maini läbi viidud uurimine ei kujuta endast sõltumatut, erapooletut, põhjalikku ja tulemuslikku uurimist, nagu nõuavad rahvusvahelised inimõigusi käsitlevad õigusaktid ja standardid, kuna selle volitused ja ulatus olid piiratud;
- M. arvestades, et ainult kaks liikmesriiki (Saksamaa ja Ühendkuningriik) on vastanud kirjadele, mis saadeti ÜRO erimenetluste raames kaheksale liikmesriigile (Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia, Leedu, Poola, Rumeenia, Rootsi ja Ühendkuningriik) ja kus küsiti lisateavet täienduseks ÜRO ühisuuringule, milles vaadeldakse terrorismivastase võitluse käigus toimuva salajase kinnipidamise tavasid maailmas ⁽¹⁾;
- N. arvestades, et USA president Obama kordas oma lubadust Guantánamo vangla sulgeda, teatades 23. mail 2013, et USA Kongressi vastuseisust hoolimata taasalustatakse kinnipeetavate vabastamist ja tühistatakse moratorium nende Jeemeni vangide vabastamisele, kelle Jeemenisse tagasisaatmist on hinnatud ohutuks; arvestades, et USA ametivõimud peavad täitma oma rahvusvahelisi kohustusi ja esitama Robert Seldon Ladyle süüdistuse;

⁽¹⁾ A/HRC/13/42.

Neljapäev, 10. oktoober 2013

- O. arvestades, et 2013. aasta mais Genfis toimunud inimõiguste nõukogu 23. istungjärgu avasõnavõttus tsiteeris ÜRO inimõiguste ülemvolinik Navi Pillay Euroopa Parlamendi eelnimetatud 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni, palus esimese olulise sammuna vastutuse tagamiseks läbi viia usaldusväärsed ja sõltumatud uurimised ning palus riikidel lugeda see küsimus esmatahtsaks;
- P. arvestades, et ÜRO eriraportöör Ben Emmerson, kes tegeleb inimõiguste ja põhivabaduste edendamise ja kaitsega terrorismivastase võitluse käigus, tsiteeris oma 2013. aasta aruandes⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi dokumenti ja kordas teatavaid 11. septembri 2012. aasta resolutsioonis esitatud soovitusi;
1. peab LKA programmide ohvrite põhiõiguste ränka rikkumist arvesse võttes äärmiselt kahetsusväärseks asjaolu, et eeskätt nõukogu, komisjon, liikmesriikide, kandidaatriikide ja assotsieerunud riikide valitsused ning NATO ja USA ametivõimud ei ole täitnud eelnimetatud 11. septembri 2012. aasta resolutsioonis esitatud soovitusi;
 2. on seisukohal, et LKA programmide suhtes levinud karistamatus õhkkond on võimaldanud jätkata põhiõiguste rikkumist ELi ja USA terrorismivastase võitluse poliitikas, nagu on näidanud ka USA Riikliku Julgeolekuagentuuri ja mitme liikmesriigi järelevalveorganite ulatuslikud jäljimisprogrammid, mida Euroopa Parlament praegu uurib;

Vastutuse kindlakstegemine liikmesriikides

3. kordab oma üleskutset liikmesriikidele, kes ei ole täitnud oma sellekohast positiivset kohustust, viia inimõiguste rikkumiste uurimiseks läbi sõltumatud ja tulemuslikud juurdlused, võttes arvesse kõiki uusi ilmsiks tulnud tõendeid, ning avaldada kogu vajalik teave kõigi LKA ja oma riigi territooriumiga seotud kahtlaste lennukite kohta; kutsub liikmesriike eeskätt uurima, kas nende territooriumil on läbi viidud operatsioon, mille käigus on LKA programmide raames hoitud inimesi kinni salajastes rajatistes; palub asjaomastel liikmesriikidel (Prantsusmaa, Itaalia, Leedu, Poola, Rumeenia ja Rootsi) vastata ÜRO erimenetluste raames saadetud kirjadele;
4. nõuab tungivalt, et Leedu alustaks uuesti LKA salajaste kinnipidamiskohtade asjus kriminaaluurimist ning viiks läbi põhjaliku juurdluse, võttes arvesse kõiki ilmnenuid faktilisi tõendeid, eeskätt seoses Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtuasjaga Abu Zubaydah vs. Leedu; palub Leedul võimaldada uurijatel põhjalikult uurida üleviimislendude võrgustikku ja kontaktisikuid, kes on teadaolevalt korraldanud selliseid lende või neis osalenud; palub Leedu ametivõimudel viia läbi vangla asukoha kohtuekspertiis ning analüüsida kõneregistreid; nõuab tungivalt, et nad teeksid kohtuasjades Abu Zubaydah vs. Leedu ja HRMI (Human Rights Monitoring Institute) vs. Leedu Euroopa Inimõiguste Kohtuga täielikku koostööd; palub Leedul vaadata seoses kriminaaluurimise taasalustamisega läbi teiste võimalike ohvrite taotlused saada menetlusosaliseks või osaleda uurimises; nõuab tungivalt, et Leedu vastaks põhjalikult teiste ELi liikmesriikide teabenõuetele, eeskätt Soome ombudsmani teabenõudele lennu või lendude kohta, mis võiks siduda Soome ja Leedu võimaliku üleviimise teekonnaga; nõuab tungivalt, et Leedu peaprokurör viiks läbi Mustafa al-Hawsawi kaebuse kriminaaluurimise;
5. nõuab tungivalt, et Rumeenia ametivõimud alustaksid kiiresti sõltumatut, erapooletut, põhjalikku ja tulemuslikku uurimist, teeksid kindlaks parlamendis toimunud uurimise puuduolevad dokumendid ning teeksid kohtuasjas al-Nashiri vs. Rumeenia Euroopa Inimõiguste Kohtuga täielikku koostööd; kutsub Rumeeniat üles järgima täielikult oma põhiõigustealaseid kohustusi;
6. palub Poolal jätkata uurimist läbipaistvaval viisil, eelkõige andes teavet konkreetsete võetud meetmete kohta, võimaldades ohvrite esindajatel sisuliselt esindada oma kliente, andes neile õigustatud juurdepääsu kõigile asjassepuutuvatele salastatud materjalidele, ning võttes kogutud materjali põhjal meetmeid; kutsub Poola ametivõime üles võtma vastutusele kõik asjaga seotud avaliku sektori osalejad; nõuab tungivalt, et Poola peaprokurör vaataks kõige kiiremas korras läbi Walid Bin Attashi avalduse ja langetaks selle suhtes otsuse; kutsub Poolat täielikule koostööle Euroopa Inimõiguste Kohtuga kohtuasjades al-Nashiri vs. Poola ja Abu Zubaydah vs. Poola;

⁽¹⁾ Raampõhimõtted riigiametnike vastutuse tagamiseks riiklike terrorismivastaste algatuste raames toime pandud ränkade või süstemaatiliste inimõiguste rikkumiste eest. A/HRC/22/52. 1. märts 2013.

Neljapäev, 10. oktoober 2013

7. kutsub Ühendkuningriigi ametivõime tegema täielikku koostööd pooleliolevates kriminaaluurimistes ning lubama tsiviilhagide läbivaatamist täiesti läbipaistval viisil, et viia lõpule välisriikide kodanike teistesse riikidesse üleviimisega seotud uurimised ja haginõuete arutamine; palub Ühendkuningriigi ametivõimudel viia välismaal kinnipeetute üleviimise, piinamise ja väärkohtlemise suhtes läbi inimõigustega kooskõlas olev uurimine;

8. ergutab Itaalia ametivõime jätkama oma jõupingutusi, et saavutada õiglus seoses LKA poolt Itaalia territooriumil toime pandud inimõiguste rikkumistega, nõudes kindlalt Robert Seldon Lady väljaandmist ning taotledes ülejäänud 22 Itaalias süüdi mõistetud USA kodaniku väljaandmist;

9. ergutab Soome ombudsmani oma uurimist läbipaistvalt ja vastutustundlikult lõpule viima ning nõuab tungivalt, et kõik riiklikud asutused sel eesmärgil täielikult koostööd teeksid; palub Soomel uurida mis tahes viiteid, mis seovad Soome avaliku sektori osalejaid üleviimisprogrammiga;

ELi institutsioonide reaktsioon

10. on äärmiselt pettunud, et komisjon keeldus Euroopa Parlamendi soovitudele sisuliselt vastamast, ning peab komisjoni kirju liikmesriikidele üldsõnaliseks ja vastutuse saavutamise seisukohast ebapiisavaks;

11. kordab oma konkreetseid soovitusi komisjonile:

- uurida, kas LKA programmiga koostööd tehes on rikutud ELi õigusakte, eelkõige varjupaiga ja õiguslase koostöö valdkonnas;
- hõlbustada ja toetada uurimisasutuste vahelist inimõigusi austavat vastastikust õigusabi ja õiguslast koostööd ning liikmesriikides vastutuse väljaselgitamisega tegelevate juristide koostööd;
- võtta vastu raamistik, milles sätestatakse liikmesriikide aruandluskohustus, et teostada järelevalvet riikide vastutuse võtmise protsesside üle ja toetada neid;
- võtta meetmeid, et suurendada ELi suutlikkust ennetada ja hüvitada inimõiguste rikkumisi ELi tasandil ning tagada parlamendi rolli tugevdamine;
- esitada ettepanekud, et töötada ELi terrorismivastase võitluse poliitika raames välja piiriülese luuretegevuse demokraatliku järelevalve mehhanismid;

12. nõuab tungivalt, et Leedu ametivõimud kasutaksid ära Leedu eesistumisperioodi ELi Nõukogus, et tagada Euroopa Parlamendi raportis sisalduvate soovitude täielik rakendamine, ning võtaksid selle küsimuse justiits- ja siseküsimuste nõukogu päevakorda enne Leedu eesistumisperioodi lõppu;

13. kordab oma konkreetseid soovitusi nõukogule:

- paluda vabandust selle pärast, et nõukogu rikkus aluslepingutes sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõtet, kui püüdis Euroopa Parlamenti ebakorrektselt veenda nõustuma USA kõrgete ametnike osalusel toimunud rahvusvahelise avaliku õiguse töörühma (COJUR) ja transatlantiliste suhete töörühma (COTRA) koosolekute protokollide tahtlikult lühendatud versioonide esitamisega;
- teha avaldus, milles nõukogu tunnistab liikmesriikide seotust LKA programmiga ning liikmesriikide probleeme uurimise läbiviimisel;

Neljapäev, 10. oktoober 2013

- täielikult toetada tõe väljaselgitamise ja vastutuse kindlakstegemise protsesse liikmesriikides, käsitledes neid küsimusi ametlikult justiits- ja siseküsimuste nõukogu kohtumistel, jagades kogu olemasolevat teavet, pakkudes abi uurimistes ja eelkõige rahuldades dokumentidele juurdepääsu taotlused;
- korraldada kuulamised ELi asjaomaste julgeolekuasutustega, et selgitada välja, mida nad teavad liikmesriikide seotusest LKA programmiga ja sellest, milline oli ELi reaktsioon;
- pakkuda välja kaitsemeetmed, et tagada inimõiguste austamine luureinfo jagamisel, ning piiritleda rangelt luure- ja õiguskaitseasutuste rollid, et luureasutustel ei oleks lubatud võtta vahistamise ja kinnipidamise volitusi;

14. palub nõukogul ja komisjonil lisada oma Stockholmi programmi järgsetesse mitmeaastastesse programmidesse konkreetsed meetmed, et tagada õigusriigi põhimõtete järgimine ja vastutus põhiõiguste rikkumise eest, eriti kui seda teevad luureteenistused ja õiguskaitseasutused; palub komisjonil lisada vastutuse küsimus 2013. aasta novembris toimuva konverentsi „Assises de la Justice” päevakorda;

15. tuletab meelde, et parlamendi usaldusvääruse tagamiseks on tingimata vaja märkimisväärselt suurendada tema volitusi ELis aset leidnud põhiõiguste rikkumise juhtumite uurimisel, muu hulgas peaks parlamendil olema täielik õigus vande all ära kuulata asjaosalisi, sh valitsuste ministreid ⁽¹⁾;

16. palub, et Eurocontrol tunnistaks sarnaselt Ameerika föderaalsete lennundusametiga (American Federal Aviation Authority), et lennuteekonna andmeid ei tohiks mingil juhul lugeda salastatuks, ning esitaks sellised andmed, mis on vajalikud tõhusa uurimise tagamiseks;

17. loodab, et parlamendi uurimise käigus, mis käsitleb USA Riikliku Julgeolekuagentuuri (NSA) jälgimisprogrammi ja jälgimisorganeid eri liikmesriikides, tehakse ettepanek meetmete kohta, kuidas teostada luureteenistuste üle tõhusat demokraatlikku parlamentaarset järelevalvet, võttes arvesse, et oluline on kõnealuste organite ja nende tegevuse demokraatlik kontroll asjakohase sisemise, rakendusliku, kohtuliku ja sõltumatu parlamentaarse järelevalve kaudu;

18. avaldab kahetsust, et ELi liikmesriigid ei ole teinud edusamme ühinemisel rahvusvahelise konventsiooniga kõigi isikute sunniviisilise kadumise eest kaitsmise kohta, v.a Leedu, kes ratifitseeris selle 2013. aasta augustis; palub 21 liikmesriigil, kes ei ole veel konventsiooni ratifitseerinud, seda kiiremas korras teha;

19. palub Belgial, Soomel, Kreekal, Iirimaa, Lätil, Leedul ja Slovakkial ratifitseerida kiiresti ÜRO piinamisvastase konventsiooni fakultatiivse protokoll; peab kahetsusväärseks, et toetus ÜRO hallatavale piinamisvastase konventsiooni fakultatiivse protokollile on väga väike, ning palub ELi liikmesriikidel ja komisjonil toetada erifondi tööd märkimisväärselt vabatahtlike annetustega; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ja komisjon suurendaks jõupingutusi, et hõlbustada kolmandates riikides riiklike tõkestamismehhanismide loomist ja toimimist piinamisvastase konventsiooni fakultatiivse protokollil alusel;

20. palub ELil vaadata hoolikalt läbi endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi edusammud Euroopa Inimõiguste Kohtu poolt kohtuasjas el-Masri vs. endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik tehtud otsuse rakendamisel, kuivõrd ministrite komitee kohaldab selle suhtes nüüd endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi ühinemispüüdluse valguses tõhustatud menetlust; nõuab tungivalt, et endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi ametivõimud käivitaksid kriminaaluurimise riiklike osalejate kaassüü väljaselgitamiseks el-Masri kohtuasjas ning võtaksid süüdlased vastutusele;

⁽¹⁾ Vt: Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi määrus Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise üksikasjalike sätete kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni otsus 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ (ELT C 264 E, 13.9.2013, lk 41).

Neljapäev, 10. oktoober 2013

21. palub USA valitsusel teha koostööd kõigi ELi liikmesriikide taotluste puhul, mis puudutavad LKA programmiga seotud teavet või väljaandmist; nõuab tungivalt, et USA lõpetaks karmide kaitseorderite kasutamise, mis takistavad Guantánamo Bay kinnipeetavate huvides tegutsevatel juristidel avaldada mis tahes teavet seoses nende salajase kinnipidamisega Euroopas; ergutab USA-d viima lõpule oma kava sulgeda kiiresti Guantánamo Bay vangla;

22. kutsub liikmesriike tungivalt üles suurendama pingutusi selle nimel, et asustada ümber Guantánamost vabastatud mitteeurooplastest kinnipeetavad, keda ei saa nende kodumaale tagasi saata, kuna seal ähvardab neid surm, piinamine või julm ja ebainimlik kohtlemine⁽¹⁾; palub ELil taaselustada 2009. aasta ühisalgatused, pakkudes raamistikku Guantánamo kinnipeetavate ümberasustamiseks ELi liikmesriikidesse, ning alustada dialoogi konkreetsete koostöökavade üle Clifford Sloaniga, USA uue eriesindajaga kinnipeetavate Guantánamost äraviimiseks;

23. palub Aafrika ja Madagaskari lennuohutusametil alustada kiiresti koostööd Euroopa Parlamendiga, esitades nõutud lennuandmed;

24. palub Euroopa Parlamendi järgmisel koosseisul (2014–2019) jätkata ajutise komisjoni antud mandaadi täitmist ja rakendamist ning seega tagada, et parlamendi soovitusi täidetakse, uurida võimalikke uusi asjaolusid ning kasutada täielikult ära ja arendada edasi oma uurimisõigust;

o

o o

25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

P7_TA(2013)0419

Piiriülese õiguskaitsekoostöö tugevdamine ELis

Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2013. aasta resolutsioon ELi piiriülese õiguskaitsekoostöö tugevdamise ning Prümi otsuse ja Euroopa Teabevahetusmudeli rakendamise kohta (2013/2586(RSP))

(2016/C 181/12)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 7. detsembri 2012. aasta teatist „Õiguskaitsealase koostöö tugevdamine ELis: Euroopa teabevahetusmudel (EIXM)” (COM(2012)0735),

— võttes arvesse komisjoni 7. detsembri 2012. aasta aruannet nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsuse 2008/615/JSK (piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega) (Prümi otsus) rakendamise kohta (COM(2012)0732),

— võttes arvesse Stockholmi programmi, ELi sisejulgeoleku strateegiat ja infohaldusstrateegiat ELi sisejulgeoleku valdkonnas,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2012. aasta resolutsioon, mis käsitleb aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ning mõju ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale (ELT C 258 E, 7.9.2013, lk 8).